

Ügyszám: EBF-AJBH-23/2022.

Védett tulajdonság: fogyatékoság

Diszkrimináció területe: közszolgáltatás

Diszkrimináció típusa: közvetlen hátrányos megkülönböztetés

Jogsértést megállapító határozat

Az ombudsman 2021 végén tíz megyei jogú város önkormányzatával szemben indított hivatalból eljárást, amelyekben azt vizsgálta, hogy a megyei jogú városokban a fogyatékos személyek számára egyenlő eséllyel hozzáférhető-e a felnőtt háziorvosi ellátás. Az eljárások 2022-ben zárultak le, és valamennyi eljárás alá vont önkormányzat esetében az volt megállapítható, hogy a háziorvosi rendelők nem felelnek meg teljes körűen a komplex akadálymentesség jogszabályi követelményeinek. Az alábbiakban ezen ügyek egyikének összefoglalója olvasható.

Eljárás indítása hivatalból

A hatóság 2021. decemberben hivatalból indított eljárást a megyei jogú város önkormányzatával szemben, mely során azt vizsgálta, hogy az önkormányzat által biztosított felnőtt háziorvosi ellátás egyenlő eséllyel, akadálymentesen hozzáférhető-e a fogyatékosokkal élők számára, figyelemmel a *fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (Fot.), az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.) és az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK)* vonatkozó rendelkezéseire. A hatóság az ügyben nyilatkozat tételére hívta fel az önkormányzatot.

Az eljárás alá vont álláspontja

Az önkormányzat nyilatkozatában leírta, hogy a területén működő húsz háziorvosi rendelőlől egy rendelő az, amely nem felel meg teljeskörűen az egyenlő esélyű hozzáférés követelményének, amit forráshiánnyal indokolt.

Az eljárás lefolytatása

Az eljárás alá vont nyilatkozata és az általa rendelkezésre bocsátott adatok alapján a tényállás megállapítható volt.

A hatóság döntése és annak indokai

A hatóság döntésében megállapította, hogy az önkormányzat a hivatkozott jogszabályok alapján köteles biztosítani a fogyatékosokkal élő személyek számára a felnőtt háziorvosi ellátáshoz való egyenlő esélyű hozzáférést. Az önkormányzat a fogyatékos személyek vonatkozásában azzal tesz eleget az egyenlő bánásmód követelményének, ha teljesíti az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására vonatkozó jogszabályi kötelezettségét. Az önkormányzat nyilatkozata alapján megállapítható volt, hogy ezen kötelezettségének nem tett teljeskörűen eleget. Az önkormányzat ezen mulasztása következtében a fogyatékosokkal élő személyeket a fogyatékoságukkal összefüggésben hátrány érte a velük összehasonlítható helyzetben lévő, ilyen védett tulajdonsággal nem rendelkező személyekhez képest.

A hatóság megállapította azt is, hogy az önkormányzat nem tudta kimenteni magát, mivel a forráshiányra hivatkozás nem szolgálhat kimentésül számára a törvényi kötelezettség teljesítése alól, a jogszabály ugyanis nem ad e tekintetben mentesülési lehetőséget. Továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés megvalósítására előírt jogszabályi határidők a korábbiakban több ízben meghosszabbításra kerültek, és a meghosszabbított határidők is már évekkal ezelőtt lejártak. A Fot. 2014. január 1-től hatályos szövege már egyáltalán nem tartalmaz a mentesülésre vonatkozó határidőt, ettől kezdve már minden közszolgáltatás, így a felnőtt háziorvosi ellátás tekintetében is feltétlenül biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférést.

A fentiekre tekintettel a hatóság megállapította, hogy az önkormányzat – azáltal, hogy nem biztosította teljeskörűen a fogyatékossggal élő személyek számára a felnőtt háziiorvosi ellátáshoz való egyenlő esélyű hozzáférést – a fogyatékossggal élő személyekkel szemben közvetlen hátrányos megkülönböztetés formájában megsértette az egyenlő bánásmód követelményét. A hatóság szankcióként az önkormányzatot figyelmeztetésben részesítette, és elrendelte a jogsértő állapot megszüntetését, kötelezte az önkormányzatot, hogy 2023. szeptember 15. napjáig – a Fot., az Étv., és az OTÉK vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően – teljeskörűen biztosítsa a fogyatékossggal élő személyek számára a felnőtt háziiorvosi ellátáshoz való egyenlő esélyű hozzáférést, és ennek teljesítését ugyanezen határidőn belül rehabilitációs szakmérnök által kiállított okirattal igazolja a hatóság felé.

(2022. szeptemberi döntés)